

[Jørgen Gram.]

meget forskellige fra dem, som den enkelte underkastes under et Fængselsophold. Jeg vil henstille til den højtærede Minister, at saadanne Forhold tages med op til Bedømmelse, naar Stilling tages til Benaadning for den enkelte, saa der her ikke sker tilfældige Ubilligheder. Jeg beder den højtærede Minister udtale sig herom.

I øvrigt haaber jeg saa, at dette triste Kapitel inden for dansk politisk Historie nu maa finde en Afslutning, som paa den ene Side er præget af de Landets Skæbnaar, vi var ude i, og som ikke mindst for de sønderjyske Landsdeles Vedkommende har sat et stærkt Præg og vil gøre det gennem mange Aar fremefter, men paa den anden Side ogsaa maa bære Præg af, at de Domme, som er afsagt, ligger helt og fuldt paa Linie med det danske Folks fastgroede Retsfølelse.

Frode Jakobsen: Det, der kalder mig frem, er det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaards Henviisning til Norge som det straalende Eksempel med Hensyn til Opgøret med Landsforræderne, en Henviisning, som det ærede Medlem fremsatte med en speciel Adresse til den danske Frihedsbevægelse. Denne Fremstilling bør efter min Mening ikke staa uimodsaagt. Den danske Frihedsbevægelse har før oplevet, at Folk, der stod uden for den, henviste til Norge som et straalende Eksempel, hvor man havde klaret det saa meget bedre end vi — jeg tænker paa Spørgsmaalet om Stikkerlikvideringer. Dengang fik man en utvetydig Tilkendegivelse fra vor norske Broderbevægelse om, at den ikke ønskede at blive udnyttet imod os, ogsaa fordi der slet ikke forelaa den Forskel i Fremgangsmaaden, som blev paastaet. Jeg tvivler ikke om, at ganske det samme vilde ske, hvis min gode Ven Jens Christian Hauge, som det ærede Medlem udtrykkeligt henviste til, havde hørt denne Fremhæven af Norges Retsopgør paa Danmarks Bekostning. Jeg støtter det for øvrigt paa en indgaaende Samtale med ham om de Emner.

Det er rigtigt, at der er en betydelig Forskel mellem Afstraffelsen i Danmark og i Norge, men det er dog i ganske modsat Forstand af den, det ærede Medlem paastod. Her i Danmark regner vi med, at 11 000—12 000 Mennesker vil blive straffet; i Norge regner man med, at 63 000 vil blive straffet, deraf i alt 24 000 med Fængselsstraffe og 39 000 med anden Form for Straf, Rettighedsfortabelse af forskellig Art. Og

med Hensyn til Straffenes Haardhed viser det store Antal Dødsstraffe, der allerede er eksekveret i Norge, en helt anderledes haard Fremgangsmaade end i Danmark.

Men det er jo netop de smaa Forbrydere, Straffene her rammer for haardt — kan jeg tænke mig, at det ærede Medlem vil indvende; dem straffer man i Norge kun med Bødeforelæg. Ja vist, men hvad er det for Folk, man i Norge kun straffer med Bødeforelæg? Det er de Folk, vi i Danmark overhovedet aldrig havde tænkt os at røre ved i Overensstemmelse netop med de Lovforslag, som blev udarbejdet af Modstandsbevægelsen under Krigen. De Folk, der i Norge straffes med Bøder, er først og fremmest to Kategorier. Det er Medlemmerne af det nazistiske Parti og Folk, hvis Forbrydelse bestaar i, at de har forladt deres normale Arbejde for at tage almindeligt civilt Lønarbejde hos Tyskerne.

Der er altsaa for mig 3 Punkter, hvor der er en klar Forskel mellem Fremgangsmaaden i Danmark og Fremgangsmaaden i Norge. For det første: Der er mange flere Dødsstraffe i Norge, for det andet: Straf til alle Medlemmer af Nazipartiet, og for det tredje: Straf til en Mængde af dem, der har taget civilt Lønarbejde hos Tyskerne. Jeg maa da spørge det ærede Medlem: Er det paa noget af de 3 Punkter, og da paa hvilket, det ærede Medlem mener, vi skal efterligne Norge? Paa alle tre Punkter anser jeg det danske Opgør for at være rigtigere end det norske.

Derudover ønsker jeg for at undgaa Misforstaaelser at give min fulde Tilslutning til det ærede Medlems Ord om, at det nu er det positive, der skal til, at det ikke drejer sig om Had, Straf og Hævn, og at det gælder om saa hurtigt som muligt at føre saa mange som muligt af de straffede tilbage til det normale Liv, at det gælder om at vende Blikket fremad, hvad enten det drejer sig om Strafspørgsmaalet eller den almindelige politiske Diskussion. Det, det gælder om, er efter min Mening saa hurtigt som muligt at blive færdig med baade det ubehagelige Retsopgør og den ubehagelige Diskussion i vor Tids Politik for at kunne samle alle Kræfterne og vende Blikket fremad. Paa dette Punkt er der ingen Modsætning mellem det ærede Medlem og i hvert Fald den Del af Frihedsbevægelsen, jeg repræsenterer.

Første Næstformand (Arnth Jensen):

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard har Ordet for en kort Bemærkning.